

INFORMACE

o nehodovosti na pozemních komunikacích České republiky v období

leden až září 2005

Policie ČR za 9 měsíců letošního roku šetřila celkem 145 843 nehod, při kterých bylo 794 osob usmrceno, 3 302 osob těžce zraněno a 21 218 osob zraněno lehce. Odhadnutá hmotná škoda dopravní policií na místě nehody je ve výši 7 182,4 mil. Kč. Porovnání hodnot základních ukazatelů se stejným obdobím roku 2004 je následující:

Nárůst zaznamenáváme v kategoriích:

❖ počet nehod	o	706,	tj.	o	0,5%
❖ odhad hmotné škody	o	30,2 mil. Kč,	tj.	o	0,4%.

Pokles zaznamenáváme v kategoriích:

❖ počet usmrcených	o	63 osob,	tj.	o	7,4%
❖ počet těžce zraněných	o	368 osob,	tj.	o	10,0%
❖ počet lehce zraněných	o	990 osob,	tj.	o	4,5%.

I přes mírné zvýšení počtu nehod je vývoj základních ukazatelů nehod příznivý a dále se zvýšil absolutní pokles počtu usmrcených osob (v období leden až srpen 2005 bylo o 59 usmrcených osob méně, ale v období leden až září je to již o 63 osob méně).

Počet usmrcených osob za devět měsíců roku 2005 je nejnižší od roku 1990. Nejvíce usmrcených bylo v roce 1997, kdy zahynulo 1 026 osob a tzn., že počet usmrcených v letošním roce je, oproti roku 1997, nižší o 232 osob. Vůbec poprvé v období posledních 16 let se „dostal“ počet usmrcených v tomto statistickém období pod hranici 800 osob.

Počet nehod za devět měsíců letošního roku je od roku 1990 pátý nejvyšší, když nejvíce nehod bylo v roce 1999 (161 108 nehod) a nejméně v roce 1991 (68 190 nehod).

Počet těžce zraněných osob byl od roku 1990 nejnižší; nejvíce těžce zraněných bylo v roce 1997 (5 144 osob). Teprve podruhé od roku 1990 je počet těžce zraněných v tomto statistickém období pod hranicí 3 500 osob (poprvé v roce 1990, kdy bylo těžce zraněno 3 478 osob).

Počet lehce zraněných osob v hodnoceném období roku 2005 byl 7. nejnižší; nejvíce lehce zraněných bylo v roce 1997 (23 687 osob) a naopak nejméně v roce 1991 - „jen“ 16 849 osob.

Více nehod zavinili především řidiči osobních a nákladních automobilů (o 0,8% - o 730 nehod, resp. o 3,1% - o 651 nehod), více nehod zavinili i řidiči autobusů (o 11,6% - o 164 nehod) a motocyklů (o 10,4% - o 158 nehod). Největší absolutní pokles byl u nehod zaviněných lesní zvěří nebo domácím zvířetem (p 10% - o 588 nehod) a u nehod zaviněných chodci (o 14,3% - o 197 nehod). Tento vývoj se promítl do zvýšení počtu nehod v intravilánu (zvýšení o 2 359 nehod), více nehod bylo na mokřích vozovkách (o 1 982 nehod, tj. o 6,9%), více nehod bylo způsobeno v denní době za snížené viditelnosti v důsledku mlhy, deště nebo sněžení (o 1 178 nehod, tj. o 11,4%) apod.

Bilanci počtu usmrčených nepříznivě ovlivnily nehody zaviněné chodci - zvýšení o 9 osob (tj. o 36%) a na tomto nepříznivém vývoji mají značný podíl děti, které zavinily 454 nehod chodců a zahynulo při nich 8 dětí (při nehodách zaviněných dětmi v loňském období nedošlo k usmrcení), nepříznivý vývoj je i u nehod zaviněných řidiči malých motocyklů a mopedů - zvýšení o 8 osob (tj. o 400%) a motocyklů - zvýšení o 8 osob (tj. o 17%). O 2/3 více usmrčených bylo i v případech, kdy viník z místa nehody ujel apod.

V následující tabulce je přehled o počtech nehod a počtech usmrčených osob podle sledovaných viníků, včetně podílu na celkovém počtu nehod, resp. počtu usmrčených osob.

PŘEHLED VINÍKŮ A ZAVINĚNÍ NEHOD

Viník, zavinění nehody období leden až září; 2005	Počet nehod	tj. %	Index rok 2004=100%	Počet usmrčených	tj. %	ROZDÍL USMRČENÝCH
ŘIDIČEM MOTOROVÉHO VOZIDLA	134 863	93,8	101,2	713	94,4	-72
ŘIDIČEM NEMOTOROVÉHO VOZIDLA	399	0,3	86,0	1	0,1	1
CHODCEM	1 181	0,8	85,7	34	4,5	9
JINÝM ÚČASTNÍKEM	197	0,1	111,3	0	0,0	0
ZÁVADOU KOMUNIKACE	450	0,3	90,7	0	0,0	0
TECHNICKOU ZÁVADOU VOZIDLA	1 049	0,7	107,5	1	0,1	1
LESNÍ, DOMÁCÍ ZVĚŘÍ	5 272	3,7	90,0	0	0,0	0
JINÉ ZAVINĚNÍ	439	0,3	86,1	6	0,8	-5

Oproti hodnocení za předchozí statistická období se podíly sledovaných viníků na zavinění nehod a jejich následcích podstatněji nezměnily.

Případů, kdy viník nehody z místa ujel, bylo v tomto období 12 527 a při nich bylo usmrceno 25 osob, tj. o 10 osob více (oproti loňskému období) a dalších 751 bylo zraněno (o 118 osob méně). Tyto nehody z celkového počtu nehod řidičů vozidel představují více jak 9%.

V další tabulce jsou uvedeny hlavní příčiny nehod řidičů motorových vozidel v období leden až září 2005.

HLAVNÍ PŘÍČINY NEHOD ŘIDIČŮ MOTOROVÝCH VOZIDEL

HLAVNÍ PŘÍČINA NEHODY OBDOBÍ LEDEN AŽ ZÁŘÍ; 2005	POČET NEHOD	TJ. %	POČET USMRČENÝCH	TJ. %	ROZDÍL USMRČENÝCH
NEPŘÍMĚŘENÁ RYCHLOST	21 384	15,9	338	47,4	15
NESPRÁVNÉ PŘEDJÍŽDĚNÍ	3 223	2,4	48	6,7	-11
NEDÁNÍ PŘEDNOSTI	24 174	17,9	98	13,7	-35
NESPRÁVNÝ ZPŮSOB JÍZDY	86 082	63,8	229	32,1	-41

Nejčastější hlavní příčinou nehod zůstává stále nesprávný způsob jízdy, na který připadá téměř 64% nehod, dalších necelých 18% nehod zavinili řidiči motorových vozidel z důvodu nedání přednosti v jízdě, téměř 16% připadá na nepřiměřenou rychlost jízdy a 2,4% tvoří nehody zaviněné z důvodu nesprávného předjíždění. Prvenství v počtu usmrčených osob však nadále patří nepřiměřené rychlosti jízdy - 328 osob, tj. přes 47% z následků nehod řidičů motorových vozidel.

Oproti stejnému období loňského roku je počet nehod nižší pouze v kategorii nepřiměřená rychlost jízdy - o 585 nehod (o 2,7%). U nesprávného způsobu jízdy zaznamenáváme zvýšení počtu nehod o 1,8% (o 1 503 nehod), u nedání přednosti v jízdě - o 598 nehod (tj. o 2,5%) a u nesprávného předjíždění o 0,7%.

Počet usmrcených je vyšší pouze v kategorii nepřiměřená rychlost jízdy - o 15 osob (tj. o 4,6%). Největší relativní snížení je u nedání přednosti v jízdě - o 26,3% a u nesprávného předjíždění - o 18,6%.

Nejvyšší závažnost nehod (tj. počet usmrcených osob připadajících na 1 000 nehod) zaznamenáváme u nehod zaviněných z důvodu nepřiměřené rychlosti jízdy a nesprávného předjíždění, kde tento ukazatel má hodnotu 15,8, resp. 14,9 usmrcených.

Nejnižší závažnost mají nehody zaviněné z důvodu nesprávného způsobu jízdy - „jen“ 2,7 usmrcených na 1 000 nehod. Průměr u nehod zaviněných řidiči motorových vozidel představuje 5,3 usmrcených na 1 000 nehod, tj. o 0,6 bodu méně, než ve stejném období loňského roku.

Deset nejčastějších a deset nejtragičtějších příčin nehod je uvedeno v následujících tabulkách.

pořadí	DESET nejčastějších příčin nehod řidičů motorových vozidel; období leden až září; 2005	počet nehod
1.	řidič se plně nevěnoval řízení vozidla	24 555
2.	nedodržení bezpečné vzdálenosti za vozidlem	22 495
3.	nesprávné otáčení nebo couvání	16 207
4.	nepřízpůsobení rychlosti stavu vozovky	11 925
5.	nedání přednosti upravené dopravní značkou "DEJ PŘEDNOST V JÍZDĚ !"	8 016
6.	nezvládnutí řízení vozidla	7 699
7.	nepřízpůsobení rychlosti dopravně technickému stavu vozovky	5 046
8.	vjetí do protisměru	4 616
9.	vyhýbání bez dostatečného bočního odstupu	4 056
10.	nedání přednosti při odbočování vlevo	3 411

Z tabulky vyplývá, že nejčastější příčinou nehod zaviněných řidiči motorových vozidel je nevěnování potřebné pozornosti řízení vozidla (24 555 nehod) a nedodržení bezpečné vzdálenosti za vozidlem (22 495 nehod) atd. Znamená to také, že prakticky každá 3. nehoda byla zaviněna z výše uvedených dvou příčin.

V porovnání se stejným obdobím roku 2004 zavinili řidiči motorových vozidel více nehod z důvodu:

- ❖ nevěnování potřebné pozornosti řízení vozidla o 1 865 nehod
- ❖ nesprávného otáčení nebo couvání o 830 nehod
- ❖ nedání přednosti upravené dopravní značkou "DEJ PŘEDNOST V JÍZDĚ !" o 329 nehod
- ❖ nedání přednosti při přejíždění z pruhu do pruhu o 210 nehod atd.

Naproti tomu byl nižší počet nehod zaviněných z důvodu:

- ❖ nepřizpůsobení rychlosti stavu vozovky o 332 nehod
- ❖ vjetí do protisměru o 266 nehod
- ❖ nedodržení bezpečné vzdálenosti za vozidlem o 205 nehod
- ❖ nedání přednosti při odbočování vlevo o 173 nehod atd.

Nejtragičtější příčinou bylo nepřizpůsobení rychlosti dopravně technickému stavu vozovky (např. nezvládnutí průjezdu zatáčkou, křižovatkou atd.) -137 usmrcených osob, z důvodu nepřizpůsobení rychlosti stavu vozovky zahynulo 89 osob, z důvodu nevěnování potřebné pozornosti řízení vozidla zahynulo 86 osob apod. Na tyto uvedené první tři nejtragičtější příčiny tak připadá z celkového počtu usmrcených osob téměř 40%.

pořadí	DESET nejtragičtějších příčin nehod řidičů motorových vozidel; období leden až září; 2005	počet usmrcených osob
1.	nepřizpůsobení rychlosti dopravně technickému stavu vozovky	137
2.	nepřizpůsobení rychlosti stavu vozovky	89
3.	řidič se plně nevěnoval řízení vozidla	86
4.	vjetí do protisměru	72
5.	nepřizpůsobení rychlosti vlastnostem vozidla a nákladu	36
6.	nezvládnutí řízení vozidla	34
7.	kolize s protijedoucím vozidlem při předjíždění	34
8.	překročení předepsané rychlosti stanovené pravidly	29
9.	nedání přednosti upravené dopravní značkou "DEJ PŘEDNOST V JÍZDĚ !"	24
10.	nedání přednosti upravené dopravní značkou "STÚJ, DEJ PŘEDNOST V JÍZDĚ !"	19

Počet usmrcených osob byl vyšší u nehod zaviněných z důvodu:

- ❖ nepřizpůsobení rychlosti stavu vozovky o 30 osob
- ❖ nepřizpůsobení rychlosti dopravně technickému stavu vozovky o 12 osob
- ❖ překročení předepsané rychlosti stanovené pravidly o 7 osob
- ❖ kolize s protijedoucím vozidlem při předjíždění o 4 osoby atd.

Počet usmrcených osob byl nižší u nehod zaviněných z důvodu:

- ❖ nezvládnutí řízení vozidla o 20 osob
- ❖ nepřizpůsobení rychlosti vlastnostem vozidla a nákladu o 16 osob
- ❖ kolize s předjížděným vozidlem při předjíždění o 14 osob
- ❖ nedání přednosti upravené dopravní značkou "DEJ PŘEDNOST V JÍZDĚ !" o 13 osob atd.

Při nehodách zaviněných řidiči motorových vozidel z důvodu neumožnění nerušeného a bezpečného přejetí vozovky chodci („nedání přednosti chodci“), přecházejícímu po vyznačeném přechodu, zahynulo v období leden až září roku 2005 celkem 13 chodců, 122 chodců bylo těžce zraněno a 420 lehce zraněno. Z tabulky mimo jiné vyplývá, že v hodnoceném období je počet usmrcených chodců 3x vyšší, než před zákonnou úpravou platnou od 1.1. 2001.

Následky nehod chodců na přechodech

leden až září rok 2005	2000	2001	2002	2003	2004	2005
-------------------------------	-------------	-------------	-------------	-------------	-------------	-------------

počet nehod	331	605	562	479	535	547
usmrceno osob	4	17	18	5	13	13
těžce zraněno	79	123	144	108	115	122
lehce zraněno	254	480	411	381	430	420
nezraněno	7	9	10	9	11	14

V příložené tabulce je uvedeno členění nehod podle místa, tj. zda k nehodě došlo v obci, mimo obec nebo na dálnici, včetně porovnání se stejným obdobím minulého roku, index -rok 2004=100%.

MÍSTA NEHOD

Místo nehody období leden až září; 2005	Počet nehod	Počet usmrcených	Počet těžce zraněných	Počet lehce zraněných	Hmotná škoda v mil. Kč
V OBCI	106 736	293	1 730	12 560	4 361,83
Index rok 2004=100%	102,3	97,0	92,8	95,3	101,1
MIMO OBEC	39 107	501	1 572	8 658	2 820,59
Index rok 2004=100%	95,9	90,3	87,0	95,8	99,3
z toho DÁLNIČE	3 620	25	99	421	463,37
Index rok 2004=100%	94,3	75,8	139,4	96,8	101,1

V obci je vyšší - počet nehod o 2 359 a odhad hmotných škod – o 49,0 mil. Kč; počet usmrcených je nižší o 9 osob, počet těžce zraněných je nižší o 134 osob a lehce zraněných o 615 osob.

Mimo obec je nižší - počet nehod o 1 653, počet usmrcených o 54 osob, počet těžce zraněných o 234 osob, počet lehce zraněných o 375 osob; odhad hmotných škod je vyšší o 18,9 mil. Kč.

Na dálnici je vyšší - počet těžce zraněných o 28 osob, počet lehce zraněných o 14 osob a odhad hmotných škod o 5,1 mil. Kč; nižší je počet nehod o 219 a počet usmrcených - o 8 osob.

Ve sledovaném statistickém období se nejvíce nehod stalo na místních komunikacích (přes 25% z celkového počtu nehod), v pořadí četnosti následují vybrané komunikace velkých měst - 18,3%, na silnice I. třídy připadá 17,6% atd. Pouze na dálnicích a na silnicích I. třídy bylo méně nehod (o 5,7%, resp. o 4,2%).

Nejvíce usmrcených - téměř 39% z celkového počtu - evidujeme při nehodách na silnicích I. třídy, v pořadí četnosti následují silnice II. třídy - přes 22% z celkového počtu usmrcených apod. Počet usmrcených osob byl vyšší pouze u nehod na silnicích III. třídy (o 3%). Největší relativní pokles - o 24,2% - zaznamenáváme u nehod na dálnicích atd.

V následující tabulce je uvedeno porovnání (se stejným obdobím předchozího roku) počtu nehod a počtu usmrcených osob v členění podle druhu komunikace.

druh komunikace období leden až září; 2005	Počet nehod	ROZDÍL NEHOD	Počet usmrcených	ROZDÍL USMRCENÝCH
---	----------------	-----------------	---------------------	----------------------

Dálnice	3 620	-219	25	-8
Silnice I.třídy	25 613	-1 129	309	-13
Silnice II.třídy	21 087	-44	177	-24
Silnice III.třídy	15 930	186	138	4
Komunikace sledovaná	26 690	471	70	-16
Komunikace místní	<u>37 294</u>	1 115	58	-4
Účelová komunikace	15 609	326	17	-2

Pod vlivem alkoholu bylo zaviněno celkem 6 243 nehod (tj. 4,5% z celkového počtu), při kterých bylo 42 osob usmrceno a 2 754 zraněno. Oproti loňskému období je počet nehod vyšší o 52 (tj. o 0,8%), **počet usmrcených je nižší o 4 osoby (tj. o 8,7%)** a počet zraněných je nižší o 19 osob (tj. o 0,7%). Podíl počtu usmrcených osob při těchto nehodách představuje necelých 5,3% z celkového počtu silničních obětí a oproti předchozím létům je výrazně nižší.

Nejvíce usmrcených při těchto nehodách bylo na území Západočeského kraje - 9 osob, na území Severočeského a Východočeského kraje zahynulo při těchto nehodách shodně 8 osob apod.

Podíl jednotlivých krajů, podle členění Policie ČR, na nehodovosti v ČR a porovnání s loňským obdobím je v následující tabulce.

NEHODY V KRAJÍCH

<i>K r a j</i> <i>období leden až září; 2005</i>	<i>Počet</i> <i>nehod</i>	<i>Index</i>	<i>Počet</i> <i>usmrcených</i>	<i>Index</i>	<i>Rozdíl</i> <i>usmrcených</i>
HLAVNÍ MĚSTO PRAHA	<u>23 790</u>	106,2	<u>44</u>	122,2	8
STŘEDOČESKÝ	19 827	102,2	140	98,6	-2
JIHOČESKÝ	10 812	95,5	81	96,4	-3
ZÁPADOČESKÝ	13 496	97,0	75	94,9	-4
SEVEROČESKÝ	16 183	101,4	90	81,8	-20
VÝCHODOČESKÝ	15 874	98,6	101	88,6	-13
JIHOMORAVSKÝ	22 913	97,3	<u>146</u>	98,0	-3
SEVEROMORAVSKÝ	22 948	102,0	117	81,8	-26

Nejvíce nehod bylo policií zaregistrováno na území hlavního města Prahy - 23790 a nejméně pak na území Jihočeského kraje - 10 812 nehod.

Nejvíce usmrcených bylo při nehodách na území Jihomoravského kraje - 146 usmrcených osob a nejméně pak na území hl.m. Prahy - 44 osob.

Ve čtyřech krajích zaznamenáváme nárůst počtu nehod (na území hl.m. Prahy, Středočeského, Severočeského a Severomoravského kraje) a největší absolutní nárůst počtu nehod byl na území hl.m. Prahy (o 1 396 nehod). Největší absolutní pokles počtu nehod byl na území Jihomoravského kraje (o 642 nehod). Počet usmrcených byl vyšší pouze na území hl.m. Prahy. Největší absolutní pokles byl na území Severomoravského a Severočeského kraje - o 26, resp. o 20 osob.

Z porovnání závažnosti nehod, vyjádřené počtem usmrcených osob připadajících na 1000 nehod vyplývá, že nejhorší hodnota tohoto ukazatele je na území Jihočeského a

Středočeského kraje, kde na 1000 nehod připadá 7,5, resp. 7,1 usmrčených osob. Na území Jihomoravského a Východočeského kraje má tento ukazatel hodnotu - 6,4, na území Severočeského a Západočeského kraje - 5,6 atd. V tomto směru je nejpříznivější situace na území hl.m. Prahy, kde na 1 000 nehod připadá jen 1,8 usmrčených osob. Průměr ČR představuje 5,4 usmrčených na 1 000 nehod a tato hodnota je o 0,46 bodu nižší, než ve stejném období loňského roku.

Z porovnání jednotlivých okresů ČR vyplývá, že nejvíce nehod (pomineme-li hl.m. Prahu) šetřila policie v okrese Brno-město (5 918), dále v Ostravě (4 828), v Českých Budějovicích (3 420), v Olomouci (3 097), v Plzni městě (3 096), V Praze - východ (3030) atd. Největší relativní nárůst byl na území okresu Kroměříž (o 15,6%), Praha - východ (o 12,5%), Kolín (o 11,4%), Mladá Boleslav (o 9,4%) atd.

Nejméně nehod šetřila policie v okrese Jeseník (418), dále v okrese Rychnov n. Kněžnou (702), Rokycany (752), Domažlice (768), Kutná Hora (774) atd. Naopak největší relativní pokles byl na území okresu Domažlice (o 13,9%), Český Krumlov (o 11,2%), Chrudim (o 10,5%) apod.

Nejvíce usmrčených bylo při nehodách na území okresu Nový Jičín, Litoměřice a Přerov - shodně 19 osob; 18 osob zahynulo při nehodách v Praze východ, Žďár nad Sázavou a Svitavy; 17 osob při nehodách v okrese Pardubice a Tábor atd. Největší absolutní zvýšení bylo v okrese Třebíč (o 10 osob), Nový Jičín, Břeclav, Cheb - shodně o 9 osob apod.

Nejméně usmrčených bylo při nehodách v okrese Rokycany, Most a Karviná - shodně 1 osoba; 2 osoby zahynuly při nehodách v okrese Domažlice a Jablonec nad Nisou; 4 osoby v okrese Vyškov a Semily atd. Největší pokles byl v okrese Ostrava - město (o 15 osob), Most (o 12 osob), Hradec Králové a Frýdek- Místek shodně o 11 osob, Karviná o 10 osob, České Budějovice a Brno-venkov shodně o 9 osob apod.

Ze statistiky nehod na pozemních komunikacích vyplývá, že pátky stále zůstávají dnem, kdy policie šetří nejvíce nehod, v pořadí četnosti následují letos pondělky, dále čtvrtky atd. Oproti roku 2004 bylo méně středečních, nedělních a čtvrtečních nehod. Největší relativní zvýšení zaznamenáváme u počtu pátečních, pondělních a sobotních nehod - o 3,3%, resp. o 3,0, resp. o 2,6%.

<i>Den v týdnu období leden až září; 2005</i>	<i>Počet nehod</i>	<i>ROZDÍL NEHOD</i>	<i>Počet usmrčených</i>	<i>ROZDÍL USMRCENÝCH</i>
Pondělí	24 142	714	121	-16
Úterý	21 174	273	104	2
Středa	22 058	-1 213	88	-25
Čtvrtek	22 970	-114	86	-14
Pátek	<u>25 925</u>	835	136	6
Sobota	16 568	424	129	-28
Neděle	13 006	-213	130	12

Nejvíce obětí na lidských životech měly páteční nehody, při kterých bylo již letos usmrčeno 136 osob a velmi vysoký počet usmrčených připadá i na nedělní a sobotní nehody. Znamená to také, že na dobu víkendu (tj. pátek až neděle) připadá bezmála polovina (přesně 49,7%) z celkového počtu usmrčených osob. V porovnání se stejným obdobím

loňského roku byl počet usmrcených osob vyšší ve třech dnech týdne a největší relativní nárůst zaznamenáváme u nedělních a pátečních nehod - o 10,2%, resp. 4,6%.

Nejvyšší závažnost nehod (tj. počet usmrcených osob připadajících na 1 000 nehod) zaznamenáváme ve sledovaném období u nedělních nehod, kde tento ukazatel má hodnotu 10,0 (o 1,1 bodu více, než v loňském období) a vysokou hodnotu tohoto ukazatele zaznamenáváme i u sobotních nehod - 7,8 (tj. ale téměř o 2 body méně, než v loňském období) usmrcených na 1 000 nehod. Nejnižší hodnota připadá na čtvrtéční nehody - 3,7 usmrcených osob na 1 000 nehod.

Zatím pouze v srpnu překročil v letošním roce měsíční počet nehod hranici 17000. V dalších třech měsících se ale této hranici velmi blíží (leden, květen a červen). V měsíci září šetřila policie 16 382 nehod, tj. o 266 nehod méně, než v roce 2004. Pouze ve čtyřech měsících (tj. v březnu, v dubnu, v červnu a v září) byl počet nehod nižší, než v roce 2004.

Nejvíce usmrcených bylo zatím při červencových nehodách, kdy zahynulo 120 osob. Při červnových nehodách zahynulo 118 osob a při srpnových a zářijových shodně 103 osob. V ostatních měsících nepřekročil počet usmrcených hranici 90 osob. Počet usmrcených byl, v porovnání s rokem 2004, vyšší jen v lednu a v červenci - o 18, resp. o 17 osob. Počty usmrcených osob v ostatních měsících jsou nižší, než ve stejných měsících loňského roku. Největší rozdíl byl v srpnu a v dubnu (zahynulo o 32, resp. 27 osob méně); při březnových nehodách zahynulo o 20 osob méně apod. **Počet usmrcených osob v únoru, v březnu, v dubnu a v září letošního roku je nejnižší od roku 1990.**

Nejhorším dnem hodnoceného období byla středa 16. února, kdy Policie ČR šetřila 1 105 nehod, druhým nejhorším dnem bylo úterý 22. února s 1 052 nehodami a třetím nejhorším dnem bylo pondělí 15. srpna s 993 nehodami. Nejhorším zářijovým dnem byl pátek 16., kdy Policie ČR šetřila 868 nehod. V průměru na jeden den hodnoceného období připadá 534 nehod (v roce 2004 měl tento ukazatel hodnotu 530 nehod).

Nejtragičtějším dnem hodnoceného období bylo úterý 5. července a neděle 14. srpna, kdy při nehodách zahynulo shodně 11 lidí. Dalšími velmi tragickými dny byla neděle 24. a úterý 26. července, kdy zahynulo shodně 9 lidí; v pátek 21. ledna a v sobotu 19. března při nehodách zahynulo shodně 8 lidí apod. Nejtragičtějším zářijovým dnem bylo úterý 27., kdy zahynulo 7 lidí atd.

V průměru na jeden den hodnoceného období připadá 2,91 usmrcené osoby (v roce 2004 měl tento ukazatel hodnotu 3,14 usmrcených). Na druhé straně máme 19 dnů, kdy nepřišel nikdo o život.

Nejvyšší závažnost nehod (tj. počet usmrcených osob připadajících na 1 000 nehod) zaznamenáváme u červencových a červnových nehod, kde tento ukazatel má hodnotu 7,5, resp. 7,1 usmrcených a vysokou hodnotu tohoto ukazatele zaznamenáváme i u zářijových nehod - 6,3 usmrcených na 1 000 nehod. Průměrná hodnota tohoto ukazatele v České republice v období leden až září 2005 představuje 5,44 usmrcených osob připadajících na 1000 nehod, tj. o 0,46 bodu nižší hodnota, než v loňském období.

V přiloženém grafu „Porovnání vývoje počtu usmrčených osob oproti mezním měsíčním hodnotám“ je znázorněn aktuální počet usmrčených osob v jednotlivých měsících roku 2005 ve vztahu k minimálním a maximálním hodnotám v období 1990 až 2004. Z grafu mimo jiné vyplývá, že únorový, březnový, dubnový a zářijový počet usmrčených osob se pohyboval pod hranicí minimálních hodnot vymezeného období (o 1,6% až 13,95%). Počet nehod se zatím „pohybuje v horní třetině“ definované minimální a maximální hranicí počtu nehod v jednotlivých měsících v průběhu posledních 15 let.

Policie ČR za 9 měsíců letošního roku šetřila celkem 145 843 nehod, při kterých bylo 794 osob usmrceno, z toho bylo :

- 283 řidičů osobních automobilů
- 152 chodců
- 152 spolujezdců v osobním automobilu
- 73 řidičů motocyklů
- 72 cyklistů
- 29 řidičů nákladních automobilů
- 10 spolujezdců v nákladních automobilech
- 8 řidičů malého motocyklu
- 7 spolujezdců na motocyklu
- 5 řidičů mopedů
- 3 řidiči traktoru
- 1 vozka

Z celkového počtu osob usmrčených při nehodách v silničním provozu bylo **33 dětí (o 13 usmrčených dětí více, než ve stejném období roku 2004)**, z toho bylo 8 chodců (tj. o 1 dítě více), 3 cyklisté (v loňském období žádný), 2 spolujezdci na motocyklu a 20 spolujezdců v osobních automobilech (tj. o 7 dětí více); přitom polovina z celkového počtu usmrčených dětských spolujezdců v osobních automobilech „nepoužila“ zádržný systém.

V porovnání se stejným obdobím roku 2004 jsme zaznamenali pokles počtu usmrčených:

- řidičů osobních automobilů o 49 osob
- spolujezdců v osobních automobilech o 36 osob
- řidičů nákladních automobilů o 4 osoby
- řidičů traktorů o 1 osobu
- řidičů autobusů o 1 osobu atd.

Zvýšil se počet usmrčených:

- řidičů motocyklů o 13 osob
- chodců o 7 osob
- řidičů mopedů o 3 osoby
- řidičů malých motocyklů o 5 osob

- spolujezdců v nákladních automobilech o 3 osoby
- cyklistů o 3 osoby
- spolujezdců na motocyklech o 2 osoby atd.

*V porovnání s obdobím leden až září 2004 zaznamenáváme nárůst počtu usmrce-
ných u následujících kategorií viníků nehod:*

- neznámý řidič (o 10 osob)
- řidič motocyklu (o 8 osob)
- chodec (o 9 osob, z toho o 8 osob u
nehod zaviněných dětmi-
chodci)
- řidič malého motocyklu (o 8 osob)
- cyklista (o 3 osoby)
- řidič MHD (o 3 osoby)
- technická závada vozidla (o 1 osobu) atd.

Pozitivní trendy – výrazné snížení počtu usmrčených osob nastalo u následujících ka-
tegorií viníků nehod:

- u nehod zaviněných řidiči osobních automobilů (o 82 osob)
- u nehod zaviněných řidiči nákladních automobilů (o 15 osob)
- u nehod zaviněných cizinci (o 16 osob)
- u nehod zaviněných řidiči veřejné hromadné dopravy (o 4 osoby)
- u nehod zaviněných traktoristy (o 1 osobu)
- u nehod zaviněných řidiči autobusů (o 1 osobu).

Přesto ve statistice nehod, která je zatím velmi příznivá, existují některé pravi-
delně sledované položky, kde zatím zaznamenáváme nepříznivý vývoj v podobě nárůstu
počtu usmrčených osob.

Negativní trendy - nárůst počtu usmrčených se projevil především:

- ❖ u nehod, které se staly na mokřém povrchu (o 34 osob)
- ❖ u nehod končících srážkou s pevnou překážkou (o 25 osob)
- ❖ u nehod zaviněných z důvodu nepřiměřené rychlosti (o 15 osob)
- ❖ u nehod, které se staly v neděli (o 12 osob)
- ❖ u nehod v denní době (mlha, sněžení apod.) (o 8 osob)
- ❖ u nehod v denní době (v době svítání, soumraku) (o 7 osob)
- ❖ u nehod, které se staly v pátek (o 6 osob)
- ❖ u nehod, které se staly na náledí – neošetřeném (o 5 osob)
- ❖ u nehod, které se staly na náledí - ošetřeném (o 4 osoby)
- ❖ u nehod, které se staly na silnici III. třídy (o 4 osoby)
- ❖ u nehod končících požárem vozidla (o 4 osoby)
- ❖ u nehod v noční době, za snížené viditelnosti (o 3 osoby)
- ❖ u nehod, které se staly v úterý (o 2 osoby) atd.

Vývoj počtu usmrcených a zraněných osob v období devíti měsíců letošního roku je stále příznivý a pokles počtu usmrcených osob přesahuje 7% a těžce zraněných dokonce 10%. Ukazuje se, že letošním problémem jsou celkové následky nehod dětí, ale i následky nehod dětmi – především chodci zaviněnými. Přetrvává vysoký podíl usmrcených dětí v osobních automobilech, které nevyužily zádržný systém. Problémem jsou i následky nehod jednostopých motorových vozidel, ale i následky jejich řidičů a spolujezdců. Přehlédnout nelze ani více usmrcených chodců.

V Praze dne 7. října 2005

Zpracoval : *plk.ing. Josef Tesařík a mjr. Petr Sobotka*, telefon: 974 834 384
Ředitelství služby dopravní policie Policejního prezidia ČR